

Ημερολόγιο ασημάντων (αποσπάσματα)

Δημήτρης Τζουμάκας

Αποσπάσματα από το Ημερολόγιο Ασημάντων του συγγραφέα Δημήτρη Τζουμάκα. Για σχόλια και παρατηρήσεις μπορείτε να επικοινωνήσετε με τον συγγραφέα στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις dtzm@hotmail.com ή kosmos@kosmos.com.au ή με επιστολή στην διεύθυνση Kosmos Newspaper, 654 New Canterbury Road, Hurlstone Park NSW 2193.

* Ο Δημήτρης Τζουμάκας γεννήθηκε στην Αθήνα το 1945. Την περίοδο της δικτατορίας έζησε στο Παρίσι και το 1974 μετανάστευσε στο Σίδνεϊ, όπου έζησε μέχρι το 2006. Διδάκτωρ φιλοσοφίας, εργάστηκε σε εφημερίδες στο Σίδνεϊ και δίδαξε ελληνική και συγκριτική λογοτεχνία στα Πανεπιστήμια Macquarie και New South Wales. Έχει βραβευθεί από το αυστραλιανό υπουργείο πολιτισμού για τα βιβλία του «Χαρούμενο Σίδνεϊ» και «Η γυναίκα με τα αγκάθια στο λαιμό».

Μ'αρέσει το καρναβάλι του Ρίο με τις σάμπες, ρούμπα, μάμπο για τον ηλεκτρισμό που μεταδίδει -τώρα που έχουμε μείνει χωρίς φώτα εκεί πρέπει να πάω. Μ'αρέσει ο απαγορευμένος χορός Αψάλα της Καμπότζης, οι διαλυτικές συναυλίες του Γιάννη Χρήστου (που έφυγε νωρίς).

«**Τ**α πράγματα συμβαίνουν», όπως λέει κι ο Κώστας Κατσουλάρης στο βιβλίο του Στο στήθος μέσα χάλκινη καρδιά που διαβάσαμε πρόσφατα. Το λέει η ψυχαναλύτριά του για να ηρεμήσει την ομάδα. Ναι συμβαίνουν, αλλά πάντα υπάρχει μια αιτία. Ιστορική-γεωγραφική-οικονομική-ψυχολογική-φυσική ενίοτε και φιλολογική. Ο Κατσουλάρης έχει ένα έξυπνο εφεύρημα πάει να κάνει μεγάλη σύνθεση αναλύοντας εξονυχιστικά την Ιλιάδα, εγκιβωτίζοντας το έπος του Ομήρου μέσα στις συγκρούσεις της χρυσής Αυγής με τους αντιφασίστες, και στην ώρα της ομαδικής ψυχανάλυσης, η ιέρεια Εκάβη, η αρχόντισσα των ψυχικά κατατρεγμένων και κουρασμένων αναφωνεί «τα πράγματα συμβαίνουν». Καλά, κι όταν μαχαιρώνεται ο Φύσοςας έτσι αβρόχοις ποσά τα πράγματα συμβαίνουν; Βεβαίως. Αλλά why? Δυστυχώς είναι μια απολίτικη στάση που την υιοθετούν συχνά ταλαντούχοι νέοι συγγραφείς βλέπε Ν. Μάντης, που αρκούνται σε μια φαινομενολογία η οποία τους αδικεί και τους οδηγεί στη μιζέρια της καθημερινότητας, που όλοι απολαμβάνουμε να περιγράφουμε. Αλλά ο συγγραφέας δεν πρέπει μόνο να περιγράφει την πραγματικότητα, πρέπει «να της αντιλέγει και να της αντιστέκεται (Ε. Σάμπατο)

Δύσκολα βρίσκουμε έναν πειστικό μυθιστοριογράφο στα ελληνικά γράμματα. Πέρα από το φαινόμενο Καζαντζάκη (για τη Γαλάτεια μιλάω! χιχί)... Καραγάτσος; Πανσέληνος; Ίσως και κάποιος άλλος που μου διαφεύγει. Δεν έχουμε απαιτήσεις να διαβάσουμε κάτι σαν Ουγκώ και Φλωμπέρ, αυτά ανήκουν στο ένδοξο παρελθόν αλλά θα μπορούσαν να γράφουν και οι Έλληνες μυθιστόρημα όπως οι σύγχρονοι Αυστραλοί συνάδελφοί τους (Βέβαια κι εμείς αυτούς ξέρουμε, αυτούς διαβάζουμε). Όταν έχεις διαβάσει τον Ρίτσαρντ Φλάναγκαν βλέπεις τη διαφορά στην οπτική προσέγγιση. Ψάξτε να βρείτε το Unknown terrorist την άγνωστη τρομοκράτισσα, θα με θυμηθείτε.

• Μ'αρέσει το καρναβάλι του Ρίο με τις σάμπες, ρούμπα, μάμπο για τον ηλεκτρισμό που μεταδίδει -τώρα που έχουμε μείνει χωρίς φώτα εκεί πρέπει να πάω. Μ'αρέσει ο απαγορευμένος χορός Αψάλα της Καμπότζης, οι διαλυτικές συναυλίες του Γιάννη Χρήστου (που έφυγε νωρίς). Υπάρχουν ταινίες που με έχουν αγγίξει πολύ: Το Χάος των αδελφών Ταβιάνι, «Οι Βοσκοί» του Παπατάκη, το «Μέχρι το πλοίο» του Δαμιανού» (για το απίστευτο δεύτερο μέρος του) το «Underground» του Κουσορότσα (για το καταπληκτικό ξεκίνημα που σε πιάνει από το λαιμό), μ'αρέσει «Η πόλη είναι ήσυχη», φοβερή γαλλική ταινία του Robert Guédiguian (μια μάνα στη Μασσαλία που δουλεύει στην ψαρογορά και το βράδι κάνει τροτουάρ για να προμηθεύσει ναρκωτικά στην κόρη της. Ένας πατέρας μέθυσος, ένα φίλος καλός που είναι κακός, μια πόλη εγκαταλειμμέ-

νη στις συμμορίες των νεοναζί και των σκίνετς και ρομαντισμός στην τάρτσια με διανοούμενους που πίνουν κοκτέιλ και λένε αρλούμπες). Η Γαλλία στα μανταλάκια. Και μετά η σύγχρονη Κίνα ως επιάλτης «Ένας ελέφαντας στέκεται ακίνητος» (2018) του Χο Μπο σε μία άλλη ταινία αμείλικτης κριτικής της κοινωνίας όπου η παιδική παραβατικότητα και η χωρίς προοπτική ζωή των νέων οδηγούν στο έγκλημα (ο σκηνοθέτης αυτοκτόνησε λίγο μετά την ολοκλήρωση της ταινίας στα 29 του χρόνια) Και τέλος μ'αρέσει ο «Λεβιάθαν» (2014) του Αντρέι Σβιάκιντσεφ. Αυτό το φιλμ το έχετε δει στην τηλεόραση, το έχει παίξει τρεις τέσσερις φορές πιθανόν και για προπαγανδιστικούς λόγους γιατί η ταινία είναι πολύ επικριτική για τη μετακομμουνιστική Ρωσία. Ανθρώπινες σχέσεις στο σημείο μηδέν, βουτηγμένες στη βότκα Δεν υπάρχει πια κοινωνία, παρά μόνο μια διεφθαρμένη εξουσία που λειτουργεί με όρους μαφίας.

Ενθουσιάζομαι αυτές τις ταινίες όπως και μία παλιά αυστραλέζικη που δυστυχώς μου διαφεύγει ο τίτλος (τρία άστεγα παιδιά καίγονται μέσα στους άδειους κάδους των απορριμμάτων όπου είχαν καταφύγει για να περάσουν τη νύχτα) αναλογίζεσαι μήπως ζούμε στην καλύτερη χώρα. Με τους καλύτερους τουλάχιστον ποινικολόγους καθώς ο κ. Κούγιας θα υποστηρίξει επαρκώς τη γυναίκα που κατηγορείται ότι σκότωνε σιγά σιγά τα παιδιά της με δηλητήριο και θα προσπαθήσει να αθωώσει τον προικισμένο υπερθεατρίνο στο Εφετείο που βιάζε καλλιτεχνικά

• Είδα σήμερα στο Άστυ και ήταν μέσα στην αίθουσα άλλα έξι άτομα το «Ένα περισσότερο έκατσε σε ένα κλαδί συλλογι-

ζόμενο την ύπαρξή του» (2014) του Ρόι Άντερσον σουπδικό, ατμοσφαιρικό, πολύ μελαγχολικό και οι κατοικίες με κανονισμούς ιδρύματος κάτι ανάμεσα σε γηροκομείο και δεσμοκτήριο. Η δυνατή σουρεαλιστική σκηνή του φιλμ όταν έφιππος βασιλεύς μπαίνει έτσι όπως είναι, με το αλογάκι του, σε ένα μπαρ για να ξεδιψάσει, δύο ιπποκόμοι γονατίζουν για να κατέβει πατώντας απάνω τους και ο βασιλεύς φτάνει στο νεαρό μπάρμαν και τον φλερτάρει! Γενικώς οι μπάρμεν, οι μορτακοί mixologist και κύριως οι μπαργούμεν είναι αρκούντως σέξι.

6.9.22 Άρχισε το Eurobasket. Όλοι μπροστά στην οθόνη. Όσοι έχουν παράδες, χρόνο και λόξα τρέχουν στο Μιλάνο σήμερα, στο Βερολίνο αύριο, όπου γίνονται οι διασταυρώσεις των ομάδων και μεθαύριο στη γη του Πυρός να δουν τα τρίποντα να πέφτουν βροχή. Τρεις και τέσσερις μαντραχαλαίοι κλείνουν το δρόμο του Γιάννη, αλλά αυτός είναι ασταμάτητος, αχαλίνωτος στο παιχνίδι με τους Ουκρανούς για το ευρωπάσκετ. Τρώει ξύλο πολύ, ματώνει το χέρι του, οι ουκρανοί είναι σκληροί πολεμιστές, αλλά αυτός είναι ο μαύρος πολέμαρχος που τους βάζει στο καλάθι όλους.

• «Αν έβλεπα μπροστά μου, Αν μπορούσα να σκεφτώ δεν θα μπορούσαν να προκρίνουν άλλον άνδρα. Μα εγώ άπλωσα το χέρι να συντρίψω ανθρώπους ένοχους και η κόρη, η αρπακτική του Δία, έλυσε καταπάνω μου τη λύσσα της. Ορίστε λοιπόν ο ανδρείος μαχητής: ένας ασημαντος χασάπης». (Σοφοκλής: Αίας από μια υπέροχη μετάφραση του ποιητή Γιώργου Μπλάνα).